

Azərbaycan-türk qadını, türk anası hər zaman hər sahədə müsbət mənada bütün dünya qadınları arasında öz fərqliliyini, ağırlığını, sanballılığını, ucalığını nümayiş etdirmiş və seçilənlərdən olmağı bacarmışdır. "Qadınlıq" sözü, "anahq" sözü hər zaman Azərbaycan qızlarının, gelinlerinin, qadınlara timsalında daha da dəyərə qiymətə minmiş, daha gözəl və daha qurulu bir şəkildə səslənmişdir. Azərbaycan qadınları öz xalqını, öz ölkəsinə bineyi-qədimdən çox gözəl və layiqli şəkilde təmsil edərək bu qadınlıq, analıq adını zirvələrə qaldırmışlar. Bunun nümunələrini keçmişimizdən görmüşük, indi görürük və geləcəkdə də görəcəyimizə şübhə etmirik. Ataların misalında deyildiyi kimi "ot kökü üstə biter". Bizim xanım-xatın qadınlımız öz ömür-gün yoldaşlarına ömür boyu sadıq qalmış, dəstək olmuş, ən yaxşı anında onunla sevinmiş, ən pis anında onları tərk etməmiş, onların ömür boyu yanında olmuş, səsine səs vermişdir. Azərbaycan qadını, Azərbaycan anası özünün ziñəti olan əxlaqından və imanından heç bir zaman ayrılmamış, bütün ömrünü düzlük içinde, haqq-ədalət, ana, qadın isməti, abrı, həyasi içərisində yaşamışdır. Dünyanın bir çox yerindən Azərbaycanın tarixini öyrənən tedqiqatçılar haqlı olaraq heyvətlərin və bələ bir sual soruşurlar: "Azərbaycan qadınları dünya qadınlığı içərisində necə bu qədər böyük nüfuzu, sevgiyə, hörmətə və diqqətə sahib ola biliblər?". Bu, əslində cavabı elə də çətin olmayan bir sualdır. Bunun cavabını dünya xəlq olandan bu günde qədər öz fəaliyyətlərini davam etdirən xanımlarımızın misalında, ər igidlərinə hər zaman dayaq olan Tomris xatunun, Sara xatunun, Koroğlunun ömür-gün yoldaşı Nigarın, Qaçaq Nəbinin həyat yoldaşı Həcərin və adlarını bildiyimiz və ya bilmədiyimiz neçə-neçə Azərbaycan xanımlarının timsalında, onların həyatı ilə tanış olaraq, öyrənərək tapa bilerlər. Bir də ən əsası bir şəxsiyyətin, fenomenin və böyük insanın xanımı timsalında... Xalqımızın Ulu Öndəri olan Heydər Əliyevin ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloqumuz, akademik Zərifə xanım Əliyevanın timsalında.

İnsanlar sevgi, məhəbbət haqqında fikirləşəndə bu qənaətə gəlirlər ki, əsl sevgi gərek odlardan, alovlardan keçsin, bir çox qət olunması mümkünəzələnən zirvələri fəth etsin, manələri, sədleri aşsin və sonda sonsuz, əvəzsiz, şirin vüsala yetişsin. Onda həmin sevgi əsl sevgidir və o sevgi nəinki bir ömür boyu, hətta bir dünya boyu yaşayacaq, yaşadılacaqdır. O sevgi dünyadan en saf, təmiz məfhümudur və heç bir zaman təmizliyini, saflığını, itirməyəcəkdir. Bələ sevgilər dünyada az-az, demək olar ki, çox nadir hallarda olur, meydana gəlir. Bir fidan kimi qələblərdə yetişən o sevgi gün gələndə böyük, uca, ən güclü qasırgalara və firtinalara davamlı olan çınar ağacına çevrilir. O çınarın neçə-neçə budaları, qolları olur. O budalar, o qollar əsl sevgidən yaranmış sədəqət, nəciblik, böyüklik timsallı sevgilərdir. Mən Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevlə onun ömür-gün yoldaşı Zərifə xanım

QADINLIĞIN VƏ ANALIĞIN ƏN ALİ TİMSALI

Ulu Öndərimizin hər zaman dayağı, dəstəyi olmuş, həyatda onun üçün ən sadıq insan olmuş ömür-gün yoldaşı, görkəmli oftalmoloq, akademik Zərifə xanım Əliyeva haqqında

Əliyevanın sevgisini şəksiz və şübhəsiz olaraq əsl sevgi adlandıram. Tam mənasında inanıram ki, bu sözümüz təsdiq edən çoxlu tekzibedilməz sübutlar var. Ulu Öndərimizin Zərifə xanımla ömrünü birləşdirmək yolunda keçdiyi çoxlu manələr, getdiyi yollarda olan burulğanlar, tufanlar, firtinalar bunun en böyük misalıdır. XX əsrin 50-ci illərində Azərbaycanın siyasi həyatında baş verən o qanlı-qadali hadisələrlə dolu günlər buna misalıdır. Ələ o əsl sevgi fidanını böyüdüb, bəsleyib uca və ulu bir çınar edən də budur. Əsl sevgi ağacı sudan, havadan yox, manələrdən, tufanlardan, firtinalardan qidalanır və bu səviyyəyə çataraq aliləşir, müqəddəsələşir. O ulu çınar ağacı sevgidən güc aldığı üçün en böyük fəlakətlərdən bir azca da olsa tərpənmər belə. Hətta firtinaları, tufanları titrədir, yurdları, yerləri viran qoyan sellərin özününe siper olur, onu dayandırır, səmtini dəyişir, dağdıcı havasını alır. Bu ali sevgini, məhəbbəti bələ vəziyyətə getirən nədir? Qorxmazlıq, sadıqlıq, səbirlilik, döyümlülük, təmkinlilik... Ulu Öndərimizin göləcək sevgilərə bir ilham xarakteri daşıyan sevgisi bələ başladı, davam etdi və özünün ən böyük zirvəsinə kulumnasiya nöqtəsinə bələ çatdı.

Zərifə xanım xalqımızın böyük alimi, elm və səhiyyə sahəsində tanınmış xadim, Azərbaycanı bütün Sovet məkanında, o vaxtki sosialist ölkələrində tanıdan, sevdiron böyük bir şəxsiyyət idi. Ulu Öndərimiz siyasi uzaqqorənlilik, idarəcilik qabiliyyəti baxımından, Zərifə xanım isə tibb və elm sahəsində fəaliyyəti baxımından Azərbaycanın ən qədər qüdrətli, əzəmətli və zəngin bir ölkə olduğunu, demək olar ki, bütün dünyaya çatdırmışdır. Görkəmli oftalmoloqumuz Zərifə xanım Tomrisin, Sara xatunun, Nigarın, Həcərin SSRİ dönməndə - o qanlı-qadali illərdə ən böyük və layiqli davamçısı olaraq fəaliyyət

gösterirdi. Azərbaycanın əməkdar elm xadimi kimi ali və şərəfi ada layiq görülmüş Zərifə xanım həm də oftalmologiya sahəsində müəllifi olduğu kitablarla necə təhsilli, təcrübəli və bacarıqlı oftalmoloq olduğunu göstərirdi. SSRİ səviyyəsində qazandığı ali məqam, şöhrət və yüksək dərəcədə olan hörmətin nəticəsi olaraq Ümumittifaq Oftalmoloqlar Cəmiyyəti Rəyasət Heyətinin üzvü seçilmişdi. 1981-ci ilə Sovet məkanında SSRİ Tibb Elmlər Akademiyasının M.I. Averbax adına Mükafatına layiq görülmüş ilk qadın olması onun nəinki Azərbaycan qadını, həm də Şərq qadınını layiqincə təmsil etməsindən xəber verirdi.

Zərifə xanım Ulu Öndərimizə layiq bir xanım və ömür-gün yoldaşı idi. Onunla tanış olduğu ilk gündən vəfat etdiyi günə qədər ona olan sadıqlığı, əbədi və dönməz sevgisi, hörməti, diqqəti ilə bütün xanımlara örnək idi. Zərifə xanım sadıq həyat yoldaşı olduğu kimi məhrivan, qayğıkeş, fədakar bir ana idi. O, Ulu Öndərimizə iki layiqli övlad - Sevil xanımı və hörmətli canab Prezidentimiz İlham Əliyevi böyütmiş, vəfat etdiyi günə qədər onları gözü kimi qorumaş, canından da artıq sevib deyər vermişdi. Zərifə xanımın Azərbaycan xalqına İlham Əliyev fenomeni kimi əsrin qəhəreməni sayılaçqə dərəcədə ali, müzəffər və böyük bir şəxsiyyət yetişdirməsi, bu xalqa, bu millətə nə dərəcədə böyük fədakarlıqlar etməsi və xeyir işlər görməsi faktı danılmazdır.

Qeyd edilənlərlə bərabər Zərifə xanım Əliyeva əmək həm də hikmətli, şəfqətli və yüksək dünyagörüşlü bir həkim idi. Bunun sübutunu onun müəlliflik etdiyi "Yüksək əqidə" kitabında tapmaq olar, orada deyilir:

"Ölkə, cəmiyyət nə qədər inkişaf etmiş olursa, onun insanları da, mənəvi cəhəti də, humanistliyi də

yüksək olur, eyni zamanda həkimin mənəviyyatı da, insan pərvərliyi də diqqəti cəlb edir.

Həkim çox səbirli olmalıdır. O, xəstənin daxili aləminə girib onu başa düşməsi üçün "Şəhərin uzun-uzadı nağılı"ni dinləməyi bacarmalıdır. İnsanın və xüsusi xəstənin daxili aləmi də onun orqanizmi kimi mürəkkəbdür.

Vicdan - bizim əsas hakimimizdir." və s.

Yuxarıdakı sitatlardan da göründüyü kimi Zərifə xanım vicdanlı, humanist bir həkim, bir insan olaraq təkcə xəstələrinin yox, öz ölkəsinin, cəmiyyətinin, digər ölkə və cəmiyyətlərinin, bir sözə, bütün dünyadan xeyrini istəyir, bunun üçün çalışır və bütün ömrünü, həyatını bunun üçün sərf edirdi. Onun sədəqəti, sevgisi təkcə Ulu Öndərimə, övladlarına, gözəl ailəsinə deyil, eyni zamanda doğma xalqına, ölkəsinə və elə bütün dünyaya idi.

Zərifə xanımın sevgisində o, vəfat edəndən sonra da arılıq baş vermedi. Oxucu haqlı olaraq soru bilər ki, axta Zərifə xanım 1985-ci ilde amansız xəstəlikden dünyasını dəyişdi, bəs onlar ayrılmış olmadılar?! Xeyr, onlar ayrılmış olmadılar. Onlar heç bir zaman ayrılmadılar. Ulu Öndərimiz heç bir zaman onu unutmadı. Məzərini ziyarət edərək əlini Zərifə xanımın qəbirüstü abidəsinə qoyaraq fikrə getməsi, dəqiqələrce onun abidəsinə tamaşa etməsi, tədbirdə "Tut ağacı" mahnısını dinləyərkən kövrləməsi onun Zərifə xanımı nə qədər böyük və sarsılmaz məhəbbətlə sevdinə göstərirdi. Rejisör Vaqif Mustafayevin çəkdiyi "Əsl məhəbbət haqqında" adlı filme baxarkən bəz Ulu Öndərimiz Zərifə xanımın böyük sevgisinin bir daha şahidi olur. Zərifə xanım vəfat etse də, bütün varlığı ilə Ulu Öndərimizin və onu sevənlərin qəlbini köçdü, orada həyatını davam etdirdi və indi də həyatına davam edir. Zərifə xanım ölməyib, o, Ulu Öndərimizə duyduğu sevgi qədər əbədidir, onu sevənlərin qəlbində ölməzləyini qoruyub saxlayır və saxlayacaqdır.

SEVİNDİK NƏSİBOĞLU
10-cu sinif şagirdi, şair-publisist,
AJB üzvü
18.09.2023